

Usko Kemppi

YÖ ENNEN KESÄN TULOJA

Tämän näytelmän esitysoikeuksia valvoo
**Suomen Näytelmäkirjailijaliitto –
Finlands Dramatikerförbund ry**

www.naytelmat.fi

Vironkatu 12 B 13, 00170 HELSINKI
puh. 09-1356 796

www.sunklo.fi

Tekstin luovuttaminen kolmannelle
osapuolelle kielletty

YÖ ENNEN KESÄN TULOJA

Yksiosainen näytelmä lauluineen

Usko Kemppi

H e n k i l ö t

JUHANA HERTTUA..... 20 vuotias

KAARINA HANNUNTYTÄR..... 19 vuotias

HERMAN FLEMING..... 35 vuotias

I HUOVI

II HUOVI

TANSSIRYHMÄ

Tapahtuu Turun linnan juhlasalissa kevätyönä vuonna 1557

KUNINKAANSALI

Toukokuinen puoliyön hetki. Taustalla ovi Kuningattaren saliin. Oikeassa nurkassa suuri takka, vasemmalla seinällä mahtava kaappi. Oikealla ikkuna syvennyksineen. Takassa kytee tuli hiil-loksella. Ovipielessä seinällä soihtu tai kynttilälyhty. Hiljainen hämää.

Ovi avautuu hiljaa, **KAARINA** kurkistaa sisään pelokkaana. Tulee varovasti huoneeseen, sulkee oven ja jää kuuntelemaa. Ulkopuolelta kuuluu huovien raskaat askeleet, pertuskan kolaukset lattiakiviin. Kaarina hätäntyy, minne hän piiloutuisi, ja kiiruh-taa sitten suuren kaapin taakse (tai etualalla vasemmalla seinällä riippuvan raskaan verhon suojaan).

I ja II HUOVI tulevat sisälle. He ovat nauttineet illan juhlassa useammankin tuopillisen, joten askeleet ovat hieman epävarmat. Miehet ovat unisia, puhekin sammaltaa. Laulavat kuin jatkaen jo matkalla aloitettua laulua. Käyvät takan luona lämmittelemässä käsiään.

HUOVIT

1. Nousi juuttien rosvot rannalle,
kuka muistavi aikoja näitä,
kun Junkkerin pyövelit törilla
leikkeli herrojen päitä?
2. Herra Eerikki juutin kiinni sai,
oli loppu se Junkkeri Tuomaaan
kun hirressä heiluen henkensä
heitti än nyt pirun huomaan!

I HUOVI

(Sormi huulilla) Hsst Älä kilju!

II HUOVI

Ketäs se häiritsee – häh? Juhlavieraat vetelevät jo unia kotiväl-lyissään. – Kaikki tytötkin menivät... *(hikka)* mikä minnekin, kuka kunnekin.

I HUOVI

Olisi nyt joku hellanlettas jäänyt meidänkin iloksemme... meina-
naan, kun täytyy tässä valvoa. *(Haukottelee)* Mutta voi lempo kun
oli hyvät kekkerit!

II HUOVI

Poikanenhan se tää herttua vielä on, mutta kun se panee tuule-
maan niin siinä köyhäkin... *(Hikka)* itsensä rikkaaksi tuntee!

I HUOVI

Se onkin vanhan Kustaan lellipoika, ja kun se.. *(Haukottelee)*
aikoo jäädä turkulaiseksi...Katothan kun haukotuttaa kamalasti..

II HUOVI

Huutia, vartiomies! Pää suoraan ja selkä pystyyn! *(Alentaen ään-
tään)* Tai kuule... jos otet...*(hikka)* otettaisi pienet torkut asehuo-
neessa? Hulluko täällä koko ajan viitsii kävellä.

I HUOVI

Hsss... Jos Hermanni-herra kuulee niin – raipat selkään! Ei auta,
pakko kävellä – kun siitä leipäkin lähtee.

II HUOVI

O... *(hikka)* olutta kai tarkoittit?

I HUOVI

Niin... *(haukottelee)* Ja siksi me hiippailemme käytävissä kuin
mitkään kummitukset.

II HUOVI

Kuule... uskotko sinä että tässä vanhassa kivikasassa kummitte-
lee? Oletkos koskaan omin silmin nähnyt sellaista?

I HUOVI

Varmasti olen nähnyt! Monta kertaa – sinisiä ja punaisia!

II HUOVI

Höh – luikuria lasket! Nehän on valkoisia.

I HUOVI

(Näyttäen kaulaansa) Ja tuosta poikki! Kun minä kumoan kymmenene... *(haukottelee)* nenen haarikan, niin ne ovat sinisiä – joka ikinen! Ja viisi lisää niin ne ovat punaisia...

II HUOVI

Hähähähä, viinapiruja! Mutta kyllä niitä... *(hikka)* oikeitakin kummituksia kuuluu Turun linnassa olevan.

I HUOVI

(Huitaisee kädellä ilmaa) Vaikka millä mitalla! Mikäs noissa holveissa muukaan niin vietävästi humisee ja ujeltaa.

II HUOVI

Joo, ainahan ne valittaa, ei ole rau... *(hikka)* rauhaa missään. Kun on tämmöinen viileä kevätyö, niin varmasti tuolla Korppolaistemäellä hirtettyjen haamut tulevat tänne sisälle lämmittelemään. Entiseen kotiinsa herrat ja valtaneuvokset... *(hikka)*

I HUOVI

Eikä me niitä häiritä... *(haukottelee)* Sen kun vaan kävellään... *(Haukottelee)* kävellään. *(Lähtevät hitaasti pois näyttämöltä laulaen hiljalleen)*

HUOVIT

Herra Eerikki juutin kiinni sai,
oli loppu se Junkkeri Tuomaan
kun hirressä heiluen henkensä
heitti hän nyt pirun huomaa...

(Kaarina kurkistaa piilostaan, kuuntelee. Tulee esille, mutta pysähtyy jälleen kuullessaan seuraavan laulun alkusoiton. Pujahtaa takaisin piiloon.)

(JUHANA ja FLEMING tulevat sisälle menen laulun aikana takan luo. JUHANA, 20-vuotias, loistokkaassa renessanssipuvussa, kädessään kuninkaan kirje. FLEMING, jyrkempi soturityyppi, juhlapuvussa hänkin)

Laulu

1. JUHANA

On ensimmäinen juhiani
nyt vietetty humussa soiton.

HERMAN

On onnistunut ilta tää,
te varmasti peritte voiton!

JUHANA

Oon ihastunut kaupunkiinne kauniiseen,
ja kauniimmaksi sen vielä teen!

HERMAN

Näittehän kun silmät joka neitosen
tuikkivat kuin välke taivaan tähtien?

JUHANA

Huomasin sen, totta kai,
veren kuumaks' aivan sai!

YHDESSÄ

On Suomen Turku vienyt multa sydämen,
on Suomen Turku vienyt multa sydämen!

2. HERMAN

On kaunis synnyinmaani tää,
vaan kansa on joskus kuin jäätä.

JUHANA

Se mies on vainen paikallaan
ken turhaan ei notkista päätä!

HERMAN

Vaan kenelle tää kansa avaa sydämen,
on kallein ystävä aina sen.

JUHANA

Näithän kuinka silmät joka neitosen
tuikkivat kuin välke taivaan tähtien?

HERMAN

Huomasin sen, totta kai,
veren kuumaks' aivan sai!

YHDESSÄ

On Suomen Turku vienyt multa sydämen,
on Suomen Turku vienyt multa sydämen!

JUHANA

(Puhuen) Olet siis tyytyväinen juhlaan, Herman Pietarin poika?

HERMAN

Varmasti, niin kuin muutkin. Olette todellakin valloittanut
turkulaisten sydämen.

JUHANA

Kiitän sinua. – Musikantit soittivat hyvin, ja koululaisten esittämä
näytelmä huvitti minua suuresti. Ja turuttaret! – Hehän oppivat
uusien tanssien askeleet kuin leikiten. He ovat täynnä suloutta ja
siroutta.

HERMAN

Koska he juoksentelevat paimenpoluilla ja työskentelevät kaa
mailla enemmän kuin Tukholman hemmotellut mamsellit! Turku-
han on monen muun pääkaupungin rinnalla vielä turvekattoinen
kirkonkylä.

JUHANA

Minua kiehtoo tämä kaupunki, tämä jykeväkivinen linna, synkät
metsät Aurajoen rahnoilla... Täällä on jotain salaperäisempää
kuin kotona Ruotsissa... (naurahtaa) Suomalaisethan ovat noitia
– tai mitä sinä sanot?

HERMAN

Noo... tiedä häntä... Sanovat ne jonkun ämmän lentäneen luu-
dalla Valpurinyönä Kyöpeliin... Lappalaiset – se on taas toinen
asia. Mutta niitähän ei näe kuin vilauksena jos eräpoluilla sattuu
kohdalle osumaan.

JUHANA

Suomalaiset ovat hyvin rohkeita.

HERMAN

Suomalainen on kuin karhu: löntystelee polkujaan muista välittä-
mättä, omia mietteitään miettien, omia runojaan laulaen ja rauhaa
rakastaen. Mutta astuppas hänen polulleen tai sohaiseppas piikillä
kuonoon niin sen käpälissä on kymmenen miehen voima!

JUHANA

Minä en ainakaan aio teitä karhuja ärsyttää!

HERMAN

Te, herttua, olette oppinut nopeasti kieltämme, olette puhutelleet
kansaa torilla ja kujilla – kansa on teidän ystäväanne.

JUHANA

Aavistus sanoo, että tulen sitä ystävyyttä vielä tarvitsemaan. –
Portit kai suljettiin tarkoinvieraiden mentyä?

HERMAN

(Ihmetellen) Ky-kyllä... tietysti.

JUHANA

Jokainen linnaan pyrkivä on pidätettävä ja häntä on kuulusteltava tarkoin.

HERMAN

Onko jokin hullusti?

JUHANA

(Näyttää kirjettä) Kirje Eerik-veljeltä. Lue se. *(Antaa kirjeen)*

HERMAN

(Lukee takan loisteessa) Vaatii selityksiä... Miksi Kustaa-kuningas ei kirjoita itse?

JUHANA

Kuningas on sairastunut ja... Eerik opettelee valtikan heiluttamista! Hän on aina epäillyt minua jostakin... jota minä en ole tehnyt. Hän on vaarallinen päillessään.

HERMAN

Te olette Kustaa-kuninkaan lempipoika, eikä se riitä syyksi?

JUHANA

Isä pitää meistä kaikista – omalla tavallaan. Eerik on vanhin, isä neuvottelee hänen kanssaan valtakunnan asioista, jopa meidän, Kaarlen, minun ja Magnuksen kasvatuksestakin. Eerik vain kaidehtii minua siksi, että äitini on Lejonhufvudien mahtavaa sukua kun taas hänen äitinsä oli... oli saksalainen ja... mielisairas.

HERMAN

(Antaa kirjeen takaisin) Mitä nyt pitäisi tehdä?

JUHANA

Jonain päivänä Eerik nousee valtaistuimelle. Hän ei pidä siitä, että

isäkuningas on antanut Itämaan, tämän teidän Suomenne, hallintaani. En saisi kohentaa sen hyvinvointia ja voimaa... Suomen pitäisi olla vain aitta, josta Tukholma ammentaa turkiksia, viljaa sekä sotilaita.

HERMAN

Senpä takia usein napisemmekin, - Kun valtakunnalla on vaikea aika, me olemme herrojen puheissa tasaveroinen osa Ruotsi-Suomea, mutta jos saalista sattuu kertymään, meitä ei jaolle päästetä!

JUHANA

Kirjeen tiukka sävy johtuu siitä, että ilmoitin perustavani uuden kaupungin Ulvilan tilalle Kokemäenjoen suuhun. Jokihan maldaltuu jatkuvasti, Ulvila jää kauas merestä. Ja Lohjalla aloitetaan kaivostyö uudelleen. – Niin, ja Turku on kohennettava...

HERMAN

Sitä minäkin kannatan! Paljon täällä on korjaamista ja siivoamista: Eilen illallakin vältyin hädin tuskin Isolla Kirkkokadulla kaatumasta sikojen tonkimaan lätkkөөn ja tein elämäni komeimman hypyn vierustalon portaille. Olin juuri kiittämäisilläni kaikkia viralta pantuja pyhimyksiä etten turmellut uusia housujani, kun yläpuoleltani humautettiin torkysanko niskaani!

JUHANA

(Miettii omia asioitaan, hymähtää kuitenkin) Oli huono onni...

HERMAN

Lempo soikoon! – Olisin piessyt sen lurjuksen, mutta se olikin akka, joka luuli minua tyttärensä viettelijäksi ja päästi suustaan niin tuhannen tulikivenkatkuisen kiljunnan, että suorastaan lensin pakoon.

JUHANA

Onpa sitten itse urhea Herman Fleming'kin juossut pakoon uskaltamatta ryhtyä taisteluun.

HERMAN

Hyvä sen sanoa, joka ei tunne Turun kiukkuisia akkoja... (Katsoo tutkivasti Juhanaa) Onko tuo kirje otettava kovinkin vakavasti?

JUHANA

Se on selvä varoitus. Tämän takana on kirjuri Yrjänä Pietarinpoika, joka vihaa minua kuin ruttoa. Hän on valtakunnan pahahenki ja saa Eerikin tekemään hulluntöitä...

HERMAN

Tiedetäänpä sitten olla varuillaan. (Keksien) Entäpä... jos Suomesta tulisi... jos tehtäisiin Suomesta oma herttuakunta? Tai ihan oma valtakunta...?

JUHANA

(Toistaen mietteissään) Valtakunta...?

HERMAN

(Innostuen) Lempo vieköön! Kansa huutaisi teidät hallitsijaksi...

JUHANA

Sinä olet suomalainen, olet uskollinen alamaiseni, luotan sinuun kun tunnustan, että ajatus tästä omasta valtakunnasta ei ole minulle vieras. Mutta jos niin tekisimme, olisivat Tukholman laivat heti muuriamme ulkopuolella. Siksi olen ajatellut että... että eikö Ulvilaan, Kokemäenjoen suuhun voisi rakentaa uuta linnaa...? Nämä ovat vaarallisia ajatuksia, Herman.

HERMAN

Pankaa ne täytäntöön! Me aateliset seisomme rinnallanne, koko Peri-Suomi ja erämaat tulevat mukaan! Antaa vaan Tukholman laivojen tulla! On niitä täällä nähty ennenkin.

JUHANA

(Hymähtää) Kuulostaa kovin yksinkertaiselta. – Sinähän olet kuin tulta, ja minulle on aina sanottu, kuinka jöröt suomalaiset saavat

tuskin sanaa suustaan! – Ei, Fleming, ei se käy vielä, ei ainakaan niin kauan kuin isä-Kustaa elää.

HERMAN

(Huoahtaa) Niin kai... Anteeksi, herttua, tuo ajatus saa aina vereni kohisemaan. *(Muuttaen puheenaiheen)* On ho pitkälti yli puolenyön.

JUHANA

Ja politiikasta on parasta puhua kirkaalla päivällä kirkkain päin. Kiitos kuitenkin tästä keskustelusta, en unohda sitä. – Hyvää yötä.

HERMAN

Hyvää yötä. Tarkastan vielä vartiopaikat. *(Menee reippaasti ulos.)* *(JUHANNA kävelee mietteissään muutaman askeleen, uni on kaikonnut hänen silmistään. Pysähtyy vilkaisemaan kirjettä. Menee takan luo ja heittää kirjeen hiillokselle, tuijottaa tulta. Kaapin luota kuuluu pieni kolaus, Juhana havahtuu, jännittyy – käsi hakeutuu miekan kahvaan. Kääntyy katsomaan.)*

JUHANA

Onko täällä joku? – *(Kovemmin)* Kuka siellä on? *(Kaarina liikahtaa piilossaan)* Jos olet Eerikin lähettämä, tule esille! En pelkää sinua! *(Vetäisee miekan esille, otta varovaisen askeleen eteenpäin, mutta pysähtyy hämmästyneenä.)* *(Kaarina tulee esille piilostaan ja jää seisomaan peloissaan tuijottaen Juhanaa.)*

JUHANA

Nainen! – Et sinä oikein salamurhaajalta näytä... Miten sinä täällä olet? Miten olet päässyt tänne?

KAARINA

(Niiaten syvään) Anteeksi, herttua... olen hyvin pahoillani... tämä on erehdys... menen kyllä pois...

JUHANA

(Rauhoittuneena. Pistää miekan tuppeen) Hyvin kummallinen erehdys! Tähän aikaan yöstä. Käännyhän paremmin valoon... Tyttöhän sinä vielä olet... *(Katsoen tarkemmin)* Mutta –sinähän olit juhlassa? *(Koettaen kuistella)* Ja sinun nimesi...? **(Laulu)**

JUHANA

Ken oletkaan, mä sinut äsken varmaan jossain näin?

KAARINA

Vain porvaristyttö, nyt anteeks' antakaa – pois mä lähden, jos vain jostain oven löydän.

JUHANA

Ei kiire niin! Mä tahdon tietää, kuka oletkaan?

KAARINA

Vain yksinkertainen oon mä Turun tyttö, Kaarina Hannuntytär...

JUHANA

(Puhuen välisoiton aikana) Todellakin! Kaarina... Ja nuo silmät! Ei-hän tuollaisia voi unohtaa! **(Laulu)**

On myöhä jo, ja uneen vaipui
vanha linna muureineen.
Vain varjot takaa vuosisatain
käyvät holveissa hiipien.

KAARINA

Kun eksyin äsken juhlan jälkeen,
saleissa kun harhailin,
tuntui niin kuin muinaisuuden
henki olisin minäkin.
Tuntui niin kuin muinaisuuden
henki olisin minäkin.

(Puhuen) Minä olen tuomiorovasti Hannun tytär. Olin niin päästäni pyörällä illalla, etten tiennyt, minne lähdin harhailemaan. Nämä olivat minun ensimmäiset juhlat... olin kuin Tuhkimo kauniissa sadussa. Lähdin katselemaan ihmeellisiä huoneita, tulin holveihin, uusiin huoneisiin, portaisiin, saleihin ja... sitten olin eksyksissä. Raskas ovi meni takanani kiinni ja minun täytyi kulkea aina vaan eteenpäin...

JUHANA

(Kertomus huvittaa häntä) Totta kai jonkun jolta olisit voinut kysyä tietä.

KAARINA

Jouduin talonväen puolelle, vastaani tuli humalaisia sotilaita... Pelkäsin vähän ja menin piiloon muurinsyvennykseen. Olin hyvin väsynyt ja... häpeän tunnustaa – nukahdin. Kun heräsin, oli aivan pimeää ja hiljaista. Läksin kulkemaan takaisin päin, erästä lyhtyä kohti ja... sitten tulin takaisin tänne saliin...

JUHANA

(Leikitellen) Näin keskiyöllä tämä on pahan suden luola!

KAARINA

Rangaistaanko minua nyt?

JUHANA

Jaa-a, tämä on oikeastaan majestettirikos! Minun täytyy oikein miettiä, minkä lakipykälän mukaan...

KAARINA

E-ei kai vankityrmään!?

JUHANA

Paljon, paljon ankarampaa! – Ahaa, nyt minä tiedän: Sinun on valvottava kanssani nämä loppuyön tiimat!

KAARINA

Mutta mitä kotona sanotaan kun...?

JUHANA

Se selviää kyllä! Aamulla vien itse sinut arvon tuomiorovastin eteen. – En voi nukkua tänä yönä, siksi oli oikea hyvän haltian lahja, että eksyit tänne. *(Kohentaa hiillosta – lisää puita)* Tule lähemmäksi tulta; keväiset yöt ovat kylmiä tällaisessa satojen vuosien ikäisessä linnassa. – Kuulitko mitä puhuimme äsken Flemingin kanssa?

KAARINA

(Istuu arasti) En voinut olla kuulematta... olen pahoillani.

JUHANA

Ymmärsitkö sen?

KAARINA

En kaikkea... se oli hyvin ihmeellistä.

JUHANA

Se ei ollut tarkoitettu vieraille korville – ei sinunkaan. Mutta... olethan sinäkin suomalainen, ei siis mitään hätää. – Jutellaan jostain muusta, hauskemmassa. – Kerro itsestäsi! Kerro kaupungin elämästä, mitä tahansa, minä kuuntelen!

KAARINA

Sehän on kaikki niin tavallista ja pientä...

JUHANA

Ei varmasti jos sinä kerrot. (Muistaen) Mutta mehän tanssimme yhdessä illalla? Muistatko?

KAARINA

En koskaan unohda sitä!

JUHANA

Vain yksi tanssi! – Minunhan piti isäntänä liehua kaikkien vallasrouvien kavaljeerina, kuin mehiläinen kukasta kukkaan! *(Innotuen)* Mutta mehän voimme jatkaa tanssia! Herätetään muskantit!

KAARINA

(Ponnahtaa pelästyen seisomaan, tarttuu Juhanan käsiin) Ei ei! Minua pelottaa...

JUHANA

(Puristaa käsiä omissaan, Kaarinan yrittäessä ensin – heikosti – vetää niitä pois) Olkoon sinun tahtosi mukaan. – Mitä me tanssimmekaan? *(Hyräilee)* Tätäkö? Ei... *(Hyräilee)* Pavane? Se se oli!

KAARINA

Se oli hyvin kaunista. Turussa ei ole koskaan ennen kuultu niin ihanaa soittoa. Kun suljin silmäni, luulin ettei se ollutkaan maallista soittoa.

JUHANA

Sinä opit heti askeleet, sinun jokainen liikkeesi oli musiikkia! (Vetää Kaarinan keskemälle, ottaa pari tanssiaskelta) Katsohan – näin. *(Rupeaa kuuluvaa Pavane-musiikki, ensin hiljaa, sitten voimistuen, kuin ilmassa leijaten)* Kuuletko? – Sävelet jäivät tänne seiniin, sinä sait ne uudelleen elämään!

(Juhana johdattaa Kaarinan tanssiin etualalle. Taka-alalle ilmestyy unenomaisen hämärästi tanssijain joukko samoin kuvioin, mutta kuin etualalla tanssijoista tietämättä.)

JUHANA

(Tanssin aikana) Sinä olet kevyt kuin untuva... suomalaismetsien satukeiju, sinipiika... Miten en huomannutkaan sinua illalla paremmin?

KAARINA

(Hymyillen jo rohkeammin) Turussa on paljon kauniita tyttöjä, kuinka te olisitte huomannut...

JUHANA

(Keskeyttäen) Ei ole sinun veroisiasi!

(Tanssivat. Sitten tanssi taukoaa, tanssiryhmä katoaa. Musiikki voi vielä jatkua hetken hiljaisena taustana, keskustelua säestäen. Juhana johdattaa Kaarinan takan ääreen istumaan)

JUHANA

Vieläkö sinua pelottaa?

KAARINA Ei enää.

JUHANA

Sanohan... tulisiko minusta hyvä kuningas?

KAARINA

Varmasti hyvä. Mutta ei kai Eerik-herrakaan ole paha?

JUHANA

Kaikki me Kustaan pojat olemme äkkipikaisia ja ennalta arvaamattomia. Eerik olisi ehkä vaikein, ellei hänellä olisi rinnallaan pientä suojelusenkeliä, Kaarina Maununtytärtä.

KAARINA

Kaarina... hänkin on Tuhkimo.

JUHANA

Todella! Mutta minun Tuhkimoni on parempi, kauniimpikin! Minä olen jo nyt ihantunut häneen! Suorastaan rakastunut!

KAARINA

(Hymyillen) Ette te saa ihastua mihinkään halpa-arvoiseen.

JUHANA

Sanoinhan, että me Vaasat olemme äkkipikaisia: ihastumme yhtä nopeasti kuin vihastummekin. – Miksi tuomiorovastin tytär olisi halpa-arvoisempi kuin korpraalintytär?

Hyvät haltia lähettivät sinut minulle, enkä päästäkään sinua enää Tuhkimon tavoin karkuun! Äläkä sano minua herttuaksi: minä olen sinulle vain Juhana, samanlainen nuori kuin sinäkin. *(Veittää Kaarinan lähemmäksi itseään)* Ole minun luonani, jää lähelleni! Olen vasta kahdenkymmenen, mutta minulla on huolia ja pelkoja enemmän kuin monilla vanhoilla. Auta sinä minua kestäämään.

KAARINA

Olisin hyvin onnellinen, jos voisin sen tehdä.

JUHANA

Juuri tällä tavalla voit auttaa... Äsken minua kiusasivat ikävät ajatukset... nyt on hyvä olla. – Sinulla on kaunis ääni, laula minulle jotain! Teillä on täällä Suomessa kauniita lauluja, hyvin

surullisia... Muistatko balladin, jonka soittoniekka lauloi koulu-laisten näytelmässä?

KAARINA

Sisar Ursulasta ja Kuparivuoresta.

(Laulu)**KAARINA**

1. Äsken angelus luostarin tornista soi,
nunnat hartaina kirkkohon kulkee.
Sisar Ursula joukkoon vaan mennä ei voi,
täynnä tuskaa hän silmänsä sulkee:
Luokse Neitsyen lähteen hän joukkohon ruusujen
piilohon käynyt on salaa.
Yksi aatos vain sydämensä täyttänyt on,
lakkaamatta se mielehen palaa.
2. Muurit Naantalın luostarin korkestt lie,
sulho urhea niitä ei pelkää!
Ensi yönä hän saapuvi, kanssansa vie,
pursi kiiltää jo Airiston selkää!
Sydän rinnassa lyö aivan haljetakseen:
Pyhä Neitsyt, tää anteeksi anna!
Sinä tuskani ymmärrät, varjellen siis
pursi Tuulensuun lahtehen kannaa

3. Tuli myrskyinen yö, tuuli hurjana soi,
nunnat keskiyön messuun kun kulki.
Kuka nyt pakoretkeä huomata voi,
sisar Ursula portin kun sulki.
Matka nuolena käy, perämies tähyää:
sysiyössä ei nähdä voi maata.
Tuuli raivokas vain purtta kuohuissa vie,
sitä ohjata ei enää saata!
4. Nousi seinämä vieressä korkeuteen,
taivas tulta löi murskaten vuoren.
Jyly ukkosen soi, kiven kun syvyyteen
hautas' purren ja morsion nuoren.
– Aamun koittaessa peilityyntä on taas,
niin kuin koskaan ei oisikaan tuullut...
Jälleen angelus luostarin tornista soi,
– sisar Ursula ei sitä kuullut...

(Hetken äänettämyys)

JUHANA

Maailmassa on paljon enemmän murheellisia tarinoita kuin onnellisia. *(Ottaa Kaarinan kädet omiinsa)* Meidän tarinastamme tulee onnellinen!

KAARINA

Meidän tarinastamme!

JUHANA

Kevät oli vielä äsken kylmä ja tuoksui aukeamattomille hiirenkorville ja lumesta kurkisteleville pajunkissoille. Nyt täällä on lämmintä – tunnetko? *(Nousee kohottaen samalla Kaarinan seisomaan.)* Tämä on yö ennen kesän tuloa! *(Juhana menee ikkunan luo, vetää verhon syrjään. Vaalea aamunkajo tulee sisälle. Ensimmäinen auringonsädekimppu lennähtää värillisten ruutujen läpi. Valaistus salissa voimistuu nopeasti.)*

JUHANA

Tulehan katsomaan! *(Kaarina tulee ikkunaan)* Katso tuonne, Linnan-
selän yli! Näetkö kuinka koko Ruissalo loistaa hennonvihreänä!
Kaikki pienet lehdet ovat syntyneet tänä yönä!

KAARINA

(Ihastuneena) Näinkö pian kesä jo tuli!

JUHANA

Se tuli yöllä sinun kanssasi! Minä tunsin sen koko ajan. – Tänään me soudamme Ruissaloon! Veneet liputetaan, soittajat puhaltavat torviin ja me valitsemme Toukokuun Kreivin, joka ensimmäisistä kukista tehty seppele päässään käy voittoisaan taisteluun Talvikreiviä vastaan! Ja me tanssimme ikitammien ympärillä, juuripuhkeavalla nurmella!

KAARINA

(Innostuneena) Poimimme vuokkoja – sinisiä, valkoisia!

JUHANA

Minä teen sinulle kevätkruunun, kauniimman kuin Eerikin Kaarinan kultainen diademi!

KAARINA

Maailmassa on vain kesää ja lämpöä, iloa ja onnea!

JUHANA

Vain iloa ja onnea, meidän maailmassamme!

(Laulu)

JUHANA

Kesä Suomehen tullut on juuri!

KAARINA

Tiedän sen, näen sen!

JUHANA

Vanhan linnankin jäänyt muuri tuntee sen sulaen. Kohta tunnet jo kukkien tuoksun.

KAARINA

Vuokkojen herttaisten.

JUHANA

Näet kun vanhan Aurajoen juoksun kevät niin saa vauhtihin!

KAARINA

Ruissalon rantahan meidät purtemme kultainen vie, ja saaren vanhojen tammien alle käy kukkien ylitse tie.

YHDESSÄ

Ja sinne vanhojen tammien alle käy kukkien ylitse tie. Kesä on tullut, kesä on tullut, kutsuvat Ruissalon tammistot meitä.

Kättesi anna, nyt kanssani lähde Ruissalon kesään ja tammistoon!
(Juhana syleilee Kaarinaa. Samassa lennähtää ovi auki ja sisälle syöksähtää Herman miekka kädessä. Hänen kintereillään huovit pertuskat tanassa. Pysähtyvät ällistyneinä ovelle. Juhana oveen päin.)

HERMAN

Höh...! Ku-kuka...? *(Osoittaa miekallaan tyhjän näköisenä Kaarinaa)*

JUHANA

(Painaen Kaarinaa rintaansa vasten. Kujeillen) Hsst, hiljaa, hiljaa! – Hän on uni.

HERMAN

Että... mikä?

JUHANA

Uni... Satu... Enkeli! *(Laskee Kaarinan irti)*

HERMAN

Jaha... tuota... *(Kun ei tiedä, mitä sanoisi, ärjäisee äkkiä huoville)* Mitä te siinä töllötätte? *Häipykää siitä!*
(Huovit peräytyvät nopeasti ovesta sulkien oven jälkeensä.)

HERMAN

(Osoittaen miekallaan Kaarinaa) Mutta miten hän... miten hän on... *(Huomaa miekan ja pistää sen tuppeen)* on voinut päästä vartijain ohi? Tarkastinhan itse...

JUHANA

Kevät toi hänet siivillään yli muurien!

HERMAN

(Tuntee Kaarinan) Ahaa, nyt rupeaa valkenemaan! Illalla juhlassa! Toden totta! Tehän olette tuomiorovastin kaunis Kaarina-neito!

JUHANA

Muistathan mitä lauloimme: **(Laulavat)**

Näittehän kun silmät joka neitosen
tuikkivat kuin välke taivaan tähtien?

HERMAN

Huomasin sen, totta kai,
veren kuumaks' aivan sai!

YHDESSÄ

On Suomen Turku vienyt multa sydämen,
on Suomen Turku vienyt multa sydämen!

JUHANA

(Puhuen Kaarinalle) Tämä oli pieni aamuserenadi sinulle. *(Hermanille)* Tästä lähtien häntä on pidettävä linnan juhlien kuningattarena.

HERMAN

(Kumartaen hymyillen syvään) Kaunis rouva, minua nöyrempää ja uskollisempaa palvelijaa ette Turusta löydä!

KAARINA

Älkää toki, olen aivan sekaisin päästäni. Tämä on tietenkin unta, ja minä herään pian koona ja olen elämäni ajan kiitollinen että näin unta!

JUHANA

Uni jatkukoon! – Aurinko on noussut ja kukko kiekaissut aamu-
tiiman. Kukaan ei saa enää nukkua! Puhalla torviin, Herman, lyö
nyrkillä oviin, kisko unikeot vuoteistaan! (*Panee kädet torveksi ja
huutaa riehakkaasti eri suuntiin*) Herätkää! Herätkää! Veneet vesille!
Viirit liehumaan, soitto soimaan! (*Hermannille*) Me soudamme
keskelle juurisyntynyttä kesää! (*Ottaa Kaarinaa käsistä.*)

HERMAN

(*Innostuen*) Totta vieköön, kesältä siellä jo maistuukin! Vauhtia
unikekoihin! (*Kumartaa Juhanalle, sitten Kaarinalle*) Teen parhaani,
herttua. Suosioonne, hyvä rouva! (*Kiiruhtaa ovelle, huutaa siitä ulos*)
Vartiomies, puhalla aamuherätys! (*Menee pois.*)
(*Aurinko valaisee kirkkaasti salia*)

JUHANA

Tuskin koskaan olen tuntenut itseäni näin vapaaksi ja iloiseksi!

KAARINA

Ja minä iloitsen sinun ilostasi! (**Laulu**)

YHDESSÄ

Ruissalon rantahan meidät
purtemme kultainen vie,
ja saaren vanhojen tammien alle
käy kukkien ylitse tie.
Kesä on tullut, kesä on tullut,
kutsuvat Ruissalon tammistot meitä,
kätesi anna, nyt kanssani lähde
Ruissalon kesään ja tammistoon!
(*Esirippu sulkeutuu. Samalla kuuluu vartiomiesten torvien
soitto, osa alkusoitosta.*)

L O P P U